

Skrzydła na fali. wernisaż nowej wystawy

Data rozpoczęcia: 15 lipca 2020 12:00 | Data zakończenia: 15 lipca 2020 14:00

Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie zaprasza na uroczyste otwarcie wystawy **SKRZYDŁA NA FALI** – przygotowanej z okazji 100-lecia polskiego lotnictwa morskiego, w Roku Stulecia Zaślubin Polski z morzem.

Wernisaż 15 lipca 2020 r, godz. 12.00

Miejsce: Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie, ul. Lotników Polskich 1

Program wernisażu

Wprowadzenie do wystawy – Paweł Pawłowski

Wystąpienia:

– *Od hydroplanów do wiatraków nad Bałtykiem* – nadzw. dr hab. Andrzej Olejko

– *Lotnictwo morskie po II wojnie światowej* – ppłk dr inż. Andrzej Truskowski

Prezentacja makiety lotniska Morskiego Dywizjonu Lotniczego w Pucku z 1939r. w skali 1:150

Spotkanie autorskie z twórcami i wydawcami publikacji: *100 lat morskich skrzydeł Polski, 100 lat polskiego lotnictwa morskiego, Zaczęło się w Pucku*: Stanisław Januszewski, Andrzej Olejko, Ireneusz Makowski, Mariusz Konarski, Krzysztof Kirschenstein, Jarosław Wróbel, Marcin Braszak

wprowadzenie

15 lipca 1920 r. na wodnosamolocie typu Friedrichshaffen FF-33 H, złożonym z części kilku wraków znalezionych w byłej niemieckiej bazie Seefliegerstation Puztzig, chor. pil. Andrzej Zubrzycki wykonał pierwszy lot samolotu z polskiej Bazy Lotnictwa Morskiego w Pucku.

Tak rozpoczęła się stuletnia historia polskiego lotnictwa morskiego, którego utworzenie miało ścisły związek z odzyskaniem przez Polskę niepodległości i symbolicznym powrotem Polski nad Bałtyk 10 lutego 1920 roku. Od tego czasu lotnictwo morskie stanowi integralną część morskiego rodzaju sił zbrojnych, specjalizując się w morskich operacjach lotniczych.

Utworzenie w 1923 roku Morskiego Dywizjonu Lotniczego podległego Marynarce Wojennej ustanowiło miasto Puck polskim lotniczo-morskim oknem na świat. Okres II Rzeczypospolitej to także czas polskich konstruktorów: inż. Jerzego Rudlickiego z lubelskich Zakładów Mechanicznych Plage & Laśkiewicz produkujących hydroplany typu R-Lublin i inż. Ryszarda Bartla (samolot Bartel – BM-5C) z Wytwórni Lotniczej „Samolot” i Państwowych Zakładów Lotniczych w Warszawie.

Wojenna karta MDLot była krótka. Uderzenia niemieckiego lotnictwa w dniach 1-3 września 1939 r zakończyły bojową historię jednostki. Ostatnie strzały w historii jednostki oddali marynarze z jej lądowych pododdziałów w obronie Półwyspu Hel.

Odtwarzanie polskiego lotnictwa morskiego po II wojnie rozpoczęło się od powołania do życia kłucza lotniczego Dowództwa Marynarki Wojennej, którego zadaniem miało być wykonywanie lotów

łącznikowo-transportowych. Jednostki lotnicze Marynarki Wojennej stacjonowały na lotniskach w Gdyni Babich Dołach, Siemirowicach, Darłowie, Wicku Morskim, Słupsku i Gdańsku Wrzeszczu.

W strukturze współczesnego lotnictwa morskiego funkcjonuje sformowane w 1994 roku Dowództwo Gdyńskiej Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej oraz 43. Baza Lotnictwa Morskiego w Gdyni Babich Dołach i 44. Baza Lotnictwa Morskiego w Siemirowicach i Darłowie.

Na przestrzeni 100 lat zmieniało się wyposażenie jednostek oraz ich zadania:

MDLot w latach 1920-1939 był wyposażony w ponad 30 różnych typów i wersji wodnosamolotów pływakowych, łodzi latających oraz samolotów kołowych. Lotnictwo morskie wykonywało wówczas głównie zadania wywiadowcze, obserwacyjne oraz łącznikowo – transportowe, rzadziej bombowo – torpedowe.

W czasie II wojny światowej lotnicy morscy walczyli w siłach powietrznych wszystkich państw koalicyjnych, przede wszystkim w obronie Wysp Brytyjskich oraz północnego Atlantyku. Puckie tradycje kontynuował 304. Dywizjon Bombowy „Ziemi Śląskiej” im. Ks. Józefa Poniatowskiego. Wyposażony w samoloty Fairey „Battle” i Vickers „Wellington” głównie patrolował, wykrywał i zwalczał okręty podwodne.

Po 1946 roku na wyposażeniu lotnictwa morskiego znajdowały się samoloty Jak-9, Jak-11, Jak-12, UT-2, Po-2, Pe-2, Tu-2, Ił-2, Ił-10 (Avia B-33), Ił-28, An-2, Lim-1, Lim-2, Lim-5, Lim-6, TS-8 Bies, MiG-15, MiG-21 i TS-11 „Iskra” oraz używane od 60 lat śmigłowce, w tym SM-1, SM-2, Mi-4E i Mi-14.

Obecnie na wyposażeniu polskiego lotnictwa morskiego znajduje się 14 samolotów „Bryza” w różnych wersjach: patrolowo – rozpoznawczej An-28B1R i An-28B1RM Bis, monitoringu ekologicznego An-28E, transportowej An-28TD, a także 30 śmigłowców kilku typów: zwalczania okrętów podwodnych Mi-14PŁ, pokładowe SH-2G „Super Seasprite”, ratownicze Mi-14PŁ/R i W-3RM „Anakonda”, transportowe Mi-17 i W-3 oraz Mi-2. Brygada Lotnictwa Marynarki Wojennej jest jedyną formacją lotniczą w kraju utrzymującą ciągłą gotowość do prowadzenia akcji ratowniczych z powietrza nad obszarami morskimi. Do zadań lotnictwa morskiego należy także poszukiwanie, rozpoznanie i wskazywanie celów okrętom, monitoring ekologiczny Polskiej Strefy Ekonomicznej oraz transport ludzi i sprzętu.

wystawa

Muzeum Sił Powietrznych pragnie zaprosić na jubileuszową wystawę czasową, prezentującą wybrane wątki z historii polskiego lotnictwa morskiego.

Na ekspozycji zaprezentujemy archiwalne fotografie, modele samolotów, umundurowanie i uzbrojenie, a także osobiste pamiątki.

Dla miłośników lotnictwa morskiego gratką będzie z pewnością oryginalne śmigło z samolotu Lublin R-VIII, wydobyte w 2015 roku z Morza Bałtyckiego, oraz elementy jedyne wodnosamolotu pływakowego typu CANT Z-506 B Airone (Czapla) z 1939 roku, odnalezione w jeziorze Siemień k. Parczewa w 2007 roku.

Elementem kulminacyjnym będzie makieta lotniska Morskiego Dywizjonu Lotniczego w Pucku w skali 1 : 150, prezentująca budowle lotniska w tym lotniska trawiastego i fragment zatoki Puckiej z sierpnia 1939 roku. Zobaczymy na niej m.in. hangary lotnicze, slip dla samolotów z modelem samolotu wyciąganego na brzeg przez marynarzy, domek pilotów, słupek zaślubinowy z 1920 r., a także modele samolotów: CANT Z.506B , Lublin R XIII ter/hydro, Lublin R VIII ter/hydro RWD 17W, FBA 17 Schreck HE.2.

Będzie to również okazja do obejrzenia wystawy z cyklu „Na krawędzi żywiołów. Lotnictwo morskie w rysunkach Jarosława Wróbla” – ponad 60 prac wybitnego rysownika i ilustratora wielu publikacji o tematyce lotniczej i wojskowej.

Uzupełnieniem będą statki powietrzne prezentowane na ekspozycji plenerowej, m. in.: śmigłowce ratownicze Mi-14 PS SAR i Mi-2 służące w 29 Darłowskiej Eskadrze Lotniczej, śmigłowiec zwalczania okrętów podwodnych Mi-4ME.

Podczas wernisażu spotkamy się także z uznanymi autorami publikacji o tematyce lotniczej: prof. dr hab. **Stanisław Januszewski** (Prezes Zarządu Fundacji Otwartego Muzeum Techniki), prof. nadzw. dr hab. Andrzej Olejko, oraz autorami związanymi ze Stowarzyszeniem Morskiego Dywizjonu Lotniczego: Ireneuszem Makowskim, Mariuszem Konarskim, Krzysztofem Kirschensteinem, i Marcinem Braszakiem

Wystawa pt.: Skrzydła na Fali

Scenariusz: Paweł Pawłowski, Jacek Zagożdżon, dr Roman Kozłowski

Współpraca merytoryczna: prof. nadzw. dr hab. Andrzej Olejko

Projekty graficzne: Robert Gretzyngier, Malwina Markiewicz

Na ekspozycji zaprezentowane zostaną muzealia, materiały archiwalne, fotografie, modele, prace artystyczne ze zbiorów: Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie, Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni, Muzeum Morskiego Dywizjonu Lotniczego w Pucku, Muzeum Obrony Wybrzeża w Helu, Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, Muzeum Ziemi Puckiej, Muzeum 303 im. płk pil Jana Zumbacha, Fundacji Lotniczy Lublin, Fundacji Historycznej Lotnictwa Polskiego, Jarosława Wróbla, Sławka Hesji Krajniewskiego, Bartosza Bery, Jarosława Ciślaka, Wacława Hołysia, Gdyńskiej Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej, 43 Bazy Lotnictwa Morskiego i 44 Bazy Lotnictwa Morskiego.

Wystawa prezentowana będzie do 30 września 2020

Organizatorzy wystawy:

Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie

Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni

Muzeum Morskiego Dywizjonu Lotniczego w Pucku

Partnerzy wystawy:

Muzeum Obrony Wybrzeża w Helu

Muzeum Ziemi Puckiej im. Floriana Ceynowy

Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie

Muzeum 303 im. płk pil Jana Zumbacha

Fundacja Lotniczy Lublin

Fundacja Historyczna Lotnictwa Polskiego

Patronaty medialne:

TVP Lublin

Radio Lublin

Polska Zbrojna

Polska Zbrojna Historia

Skrzydłata Polska

Aviation24.pl

Dla Pilota

Przegląd Lotniczy- Aviation Revue

Portal Morski

Militaria XX w.

Dęblin News